

Obsah

ÚVOD		8	4.7	Mechanické a elektrotechnické součástky vozidel	119
1	TECHNICKÝ STAV VOZIDLA, TECHNICKÉ ZKOUŠKY	9	5	Přehled a typy kontroly vozidel	120
1.1	Proč technické kontroly?	9	5.1	Kontrola výkonu vozidel	121
1.2	Technická nezpůsobilost motorových vozidel	9	5.2	Brzdy a způsobilost řízení	122
1.3	Ústrojí kontrolovaná ve stanicích technické kontroly	9	5.3	Rozdíly mezi jednotlivými typy vozidel	123
1.4	Hodnocení vozidel	11	5.4	Rozdíly mezi jednotlivými vozidly	124
1.5	Vybavení stanic technické kontroly	12		Brzdy, pedály, volant, sedadla a koly	125
1.5.1	Pracoviště pro osobní automobily	12	6		
1.5.2	Pracoviště pro nákladní automobily	12			
2	OPRAVNY MOTOROVÝCH VOZIDEL	13	6.1	Kluzná ložiska	52
2.1	Několik pojmu z údržby a oprav vozidel	13	6.2	Valivá ložiska	56
2.2	Vybavení opraven	14	6.3		
2.3	Organizace opravárenství v ČSSR	16	7	UTĚŠŇOVÁNÍ SPOJŮ A DUTIN	62
2.4	Podmínky údržby a oprav motorových vozidel	17		Přehled těsnicích prostředků a principů	62
2.4.1	Objednávka a určení ceny oprav	17	6.4	Utěšňování pevných a nerozebíratelných spojů	63
2.4.2	Lhůta opravy	17	6.5	Utěšňování rozebíratelných a nepohyblivých spojů	63
2.4.3	Kvalita oprav	17	6.6	Utěšňování pohyblivých strojních součástí	64
2.4.4	Záruky a reklamacce	18			
2.4.5	Převzetí opraveného vozidla a skladné	18		MATERIÁLY	66
2.5	Opravy vozidel v socialistickém vlastnictví	18		Materiály v automobilovém průmyslu	66
2.5.1	Přistavení vozidla do opravy	19		Oceli — označování	66
2.5.2	Výměnný způsob oprav	19		Plasty	69
2.5.3	Majetkové sankce	20		Ostatní materiály	71
3	LÍCOVÁNÍ, DRSNOST POVRCHU A GEOMETRICKÁ PŘESNOST	21	8	SVAŘOVÁNÍ	73
3.1	Pojmy a definice lícování	21	8.1	Svařování elektrickým obloukem	74
3.2	Lícovací soustavy a toleranční značky	23	8.2	Svařování plamenem	80
3.3	Doporučená uložení, mezní úchytky a příklady uložení	24	8.3	Smršťování a napětí (pnutí) při svařování	84
3.4	Lícování závitů		8.4	Svařování sédě litiny a oceli na odlitky	88
3.5	Drsnost povrchu	28	8.5	Svařování nelegovaných ocelí	89
3.6	Úchytky tvaru a polohy	29	8.6	Svařování nízkolegovaných ocelí	90
4	STROJNÍ SOUČÁSTI	32	8.7.1	Svařování legovaných ocelí	91
4.1	Závity, šroubové spoje	32	8.7.2	Svařování korozivzdorných a nástrojových ocelí	92
4.2	Kolíky, závlačky a pojistné kroužky	37	8.7.3		
4.3	Pera těsná a úsečová (Woodruffova)	41			
4.4	Drážková spojení	43			
4.5	Nýty	45			
4.6	Převody ozubenými koly	46			
4.6.1	Základní pojmy a veličiny	46			
4.6.2	Rozdělení soukolí podle vzájemného pohybu, tvaru ozubených kol a zubů a polohy os rotace	47			
4.6.3	Poruchy převodů ozubenými koly	50			
4.6.4	Opravy a údržba ozubených kol	50			
4.6.5	Kontrola záběru a montáž ozubených kol	50			
4.6.6	Zvyšování únosnosti a snižování hlučnosti ozubených převodů	51	9.1		
				PALIVA A MAZIVA PRO AUTOMOBILY	108
				Základní pojmy	108

9.1.1	Paliva pro zážehové motory	108	11	PÍSTOVÉ SPALOVACÍ MOTORY	
9.2	Paliva pro vznětové motory	110		S PŘÍMOČÁRÝM VRATNÝM	
9.3	Mazací oleje	111		POHYBEM PÍSTU	193
9.4	Nemrznoucí kapaliny do chladičů automobilů	114		Rozdělení pístových spalovacích motorů	193
9.5	Brzdové kapaliny	115	11.1	Palivo	193
9.6	Hlavní zásady pro dodržování hygieny práce s ropnými výrobky	115	11.1.1	Tvoření a způsob zapalování směsi ve válcích	194
			11.1.2	Způsob plnění a výměna směsi ve válcích	194
			11.1.3	Pracovní oběh	194
10	PODOVOZEK AUTOMOBILU	118	11.1.4	Použití pístových spalovacích motorů	194
			11.1.5	Konstrukční uspořádání	195
10.1	Rámy	118	11.1.6	Pracovní oběhy, základní veličiny	195
10.2	Samonosné karoserie	120	11.2	Pístové spalovací motory s přeplňováním	199
10.3	Kontrola a opravy rámu	122	11.3	Provedení pístových spalovacích motorů	200
10.4	Přední a zadní náprava	126	11.4	Blok a spodní víko motoru	200
10.4.1	Účel a druhy náprav	126	11.5	Pracovní válce a hlavy válců	204
10.4.2	Tuhé nápravy	129	11.6	Písty, pístní kroužky a čepy	207
10.4.2.1	Tuhá náprava celistvá hnaná	129	11.7	Klikový mechanismus	211
10.4.2.2	Tuhá náprava hnací	130	11.8	Ojnice	212
10.4.3	Konstrukční řešení přední a zadní nápravy s nezávisle zavěšenými koly	133	11.8.2	Klikové hřidele a jejich uložení	213
10.4.3.1	Přední náprava s nezávislým zavěšením kol	133	11.8.3	Setrvačníky	215
10.4.3.2	Zadní náprava s nezávislým zavěšením kol	136	11.8.4	Oprava klikového mechanismu	215
10.4.4	Kontrola a opravy náprav	138	11.9	Rozvody	220
10.5	Pérování automobilu	139	11.9.1	Rozvodový mechanismus čtyřdobých motorů	220
10.5.1	Systémy pérování automobilu, požadavky a vlastnosti	139	11.9.2	Rozvodový mechanismus dvoudobých motorů a rozvodová data	221
10.5.2	Listová pera	141	11.9.3	Rozvodová data čtyřdobých motorů	223
10.5.3	Odpuzení vinutými pružinami	143	11.9.4	Ventily a jejich seřizování	223
10.5.4	Odpěrování zkrutními tyčemi	145	11.9.5	Ventilové pružiny	225
10.5.5	Pryžové pérování	146	11.9.6	Vahadla, zdvihači tyček, zdvihátka	226
10.5.6	Pneumatické a hydropneumatické pružení	146	11.9.7	Váčkový hřídel a jeho pohon	227
10.5.7	Smíšené způsoby pérování	147	11.10	Palivová soustava zážehových motorů	229
10.6	Kola a pneumatiky	147	11.10.1	Průběh tvorby směsi	229
10.6.1	Konstrukční požadavky na kola	148	11.10.2	Karburátory	231
10.6.2	Rásky	150	11.10.3	Údržba a opravy karburátorů	241
10.6.3	Pneumatiky	151	11.10.4	Palivová dopravné čerpadlo	244
10.6.4	Geometrie kol	161	11.10.5	Palivová nádrž, palivové potrubí, čističe paliva a vzduchu	246
10.6.4.1	Položka kol na vozovce	162		Osaďovací a seřizovací tabulky karburátorů	247
10.6.4.2	Základní pojmy o poloze kola	162		Palivová soustava vznětových motorů	247
10.6.4.3	Postup při kontrole geometrie kol	163		Průběh tvorby směsi	247
10.6.4.4	Měření úhlu odklonu kol	163	11.11.1	Způsoby vstřikování	247
10.6.4.5	Měření sbíhavosti kol	164	11.11.2	Vstřikovací zařízení	250
10.6.4.6	Měření příklonu a záklonu čepu	166	11.11.3	Regulace vstřiku	258
10.6.4.7	Měření souměrné polohy kol	166	11.11.4	Zkušení a seřizování vstřikovacího čerpadla	261
10.6.4.8	Měření diference sbíhavosti	167	11.11.5	Nádrž, palivové potrubí, čističe paliva, podávací čerpadlo	264
10.7	Řízení	168	11.11.6	Odvzdušňování palivové soustavy	267
10.7.1	Způsoby řízení a jeho konstrukce	168		Vstřikování paliva u zážehových motorů	267
10.7.2	Hřebenové řízení	168		Palivová soustava přeplňovaných motorů	273
10.7.3	Maticové řízení	169	11.12	Plnicí dmuchadla a kompresory	274
10.7.4	Šnekové řízení	169	11.13	Mazání pístových spalovacích motorů	276
10.7.5	Týč táhla řízení, klouby a páky	170	11.13.1	Mazací oleje	277
10.7.6	Geometrie řízení a její seřizování	172	11.14	Způsoby mazání	277
10.7.7	Posilovače a tlumiče řízení	175	11.14.1	Mazací čerpadla	278
10.7.9	Hřídel volantu	175	11.14.2	Čističe a chladící mazacího oleje	280
10.7.10	Opravy řízení	176	11.14.3	Chlazení pístových spalovacích motorů	283
10.8	Brzdy	178	11.14.4	Chlazení kapalinou	283
10.8.1	Brzdové soustavy automobilů, požadavky a vlastnosti	179	11.15.1	Chlazení vzduchem	287
10.8.2	Přímočinné brzdy	180	11.15.2	Konstrukce chladicích soustav	290
10.8.3	Pološtrojní brzdy	182	11.15.3	Poruhy a opravy chladicí soustavy	291
10.8.4	Strojní brzdy	184	11.15.4	Spouštění a reverzování motoru	292
10.8.5	Speciální brzdy	186	11.16	Způsoby spouštění	292
10.8.6	Konstrukce brzd	188	11.16.1	Reverzování a rekuperování energie	296
10.8.7	Údržba a opravy brzd	191	11.16.2	Seřizování motoru	296
			11.17	Charakteristiky motoru	296

11.17.2	Zjišťování stavu motoru	299	13.11	Elektrické příslušenství automobilu	351
11.17.3	Měření výkonu a spotřeby paliva	299	13.12	Poruchy a opravy elektrického zařízení	359
11.17.4	Kontrola chlazení motoru	301			
11.17.5	Záblesk motoru	302	14	KAROSÉRIE A JEJÍ PŘÍSLUŠENSTVÍ	364
11.18	Přehled poruch ve funkci motoru	302			
11.19	Spalovací motory s krouživým pohybem pistu	305	14.1	Konstrukce a výroba karosérie	364
			14.2	Rám a skelet	365
12	PŘEVODY A PŘEVODNÁ ÚSTROJÍ	308	14.3	Blatníky, podběhy, prahy, střechy a kapoty	366
12.1	Klínové řemeny a řemenové převody	308	14.4	Dveře karosérie	368
12.2	Kloubové řetězy a řetězové převody	311		Okna	369
12.2.1	Mazání a údržba řetězových převodů	313		Čálounění a sedadla	370
12.3	Spojky	314		Vybavení karosérie	371
12.3.1	Suché spojky	314	14.8	Ventilace, topení a klimatizace	372
12.3.2	Kotoučové spojky s olejovou lázní	317	14.9	Lakování karosérie a jeho opravy	373
12.3.3	Hydrodynamické spojky	317	14.10	Ochrana proti korozii	375
12.3.4	Poruchy, opravy a údržba spojek	318		Přehled oprav a karosářských prací	376
12.4	Převody	319	15		
12.4.1	Klasické převodovky mechanické	320			
12.4.2	Hydrodynamický měnič točivého momentu	324			
12.4.3	Variátor	324	15.1		
12.4.4	Mazání převodovek	325	15.2		
12.4.5	Poruchy převodovek a jejich opravy	325	15.3		
12.5	Spojovací hřidele	326	15.4		
12.6	Rozvodovky	328	15.5		
12.6.1	Stálý převod hnací nápravy	328	15.6		
12.6.2	Diferenciál	329	15.7		
			15.8		
13	ELEKTRICKÉ PŘÍSLUŠENSTVÍ A VÝSTROJ	331	15.9		
			15.10		
13.1	Elektrotechnika v konstrukci automobilu, pojmy a veličiny	331	16	TECHNICKÉ ÚDAJE A SEŘIZOVACÍ HODNOTY OSOBNÍCH, NÁKLADNÍCH AUTOMOBILŮ A AUTOBUSŮ	399
13.2	Elektrická soustava a obvody v automobilu	331			
13.3	Zdroje elektrického proudu	336			
13.4	Elektrická regulace	340	16.1	Technické údaje a seřizovací hodnoty osobních automobilů	401
13.5	Spouštěče	343		Technické údaje a seřizovací hodnoty nákladních automobilů a autobusů	425
13.6	Zapalování, činnost a zapojení	345	16.2		
13.7	Zapalovací cívky, rozdělovače a zapalovací svíčky	346			
13.8	Seřizování zapalovačů	349	17	VALIVÁ LOŽISKA PRO OSOBNÍ AUTOMOBILY	444
13.9	Poruchy a opravy zapalování	350			
13.10	Elektrická výstroj automobilu se vznětovým motorem	351			

Po dobu § 84 vyhlášky č. 41/1984 Sb. musí být v provozu vyfuzeno takové vozidlo, které odpovídá technickým podmínkám stanoveným pro jeho provoz v řidičové mřížce, že zárukuje bezpečnost a plnoulost provozu nebo bezpečnost osob a majetku, nebo poškození pouzdrové komunikace a znamenající životní prostředí. Vyhledáte stanovený celek I-4 bude všeobecně nezpravidelnost motorového vozidla. Je to:

1. Učinnost brzd nedostatečně zlepšenou, když nebo mimo brzdných sil na okruhu mimo vedenou silnici mápravy je větší než 30 %.
2. Opětovné zlepšení hydraulického pedálu, před využitím určitého čísloku.
3. Výška tlaku převyšující povolenou maximální hodnotu nebo deformace tlumiče tlaku.
4. Zjemné deformace rámců.

Při technických kontrolách motorových vozidel se kontroluje zejména ta část, jejíž nevyhovující technický stav může ohrozit bezpečnost provozu.

4.3 ÚSTROJÍ KONTROLOVANÁ VĚ STANICích TECHNICKÉ KONTROLY

A. Brzdové soustavy

- aktuální brzdového ústrojí pro pravozájem, související s parkovací brzdou (zadržení síly na tlumičích jednotlivých kol, evakuace sil), a zavřenoucími brzdovou sílou do pravodlných koutů;
- funkce odlehčovací brzdy, napřípadu automatické brzdy silnice;